

NAKON STEČAJA

Poljaci žele kupiti hotele u stečaju grupacije Jadran

Za kupnju hotelske grupacije na crikveničkoj rivijeri, Jadran, ima više zainteresiranih - rekao je ministar turizma Veljko Ostojić. Za devet hotela, kampom i dva turistička naselja, najveće zanimanje pokazuje tvrtka iz Poljske, koja je spremna isplatiti sve vjerovnike i uložiti novac u obnovu objekata. Ukupna potraživanja vjerovnika iznose 500 milijuna kuna. Poljaci su navodno spremni investirati 80 milijuna eura. ●N.H.

SVJETSKI DAN NEPUŠENJA

HZZO nagrađuje najljepšu priču bivšeg pušača

Upovodu Svjetskog dana nepušenja Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje organizira natječaj za najpriču bivših pušača o tome kako su prestali pušiti ili pak onih koji nikad nisu bili ovisni o pušenju. Natječaj počinje 31. svibnja i bit će otvoren od 10. lipnja. Ocjenjivat će se duhovitost, motiviranost i iskrenost autora, a najzanimljivije priče HZZO nagradit će se sa 50 jednogodišnjih polica dopunskog osiguranja. Detalji natječaja objavit će se na web stranici www.hzzo.hr. ●G.J.

GRAĐANSKA INICIJATIVA

Protiv rušenja Kozarčeve rodne kuće 2300 potpisa

Udruga u osnivanju - Građanska inicijativa Vinkovci prikupila je 2314 potpisa kako bi se zaustavilo najavljeni rušenje rodne kuće hrvatskoga književnika Ivana Kozarca u Vinkovcima. - Peticiju ćemo poslati Ministarstvu kulture i nadležnim institucijama i inspekcijama. Rušenje kuće Ivana Kozarca označio bi divlji lov na svaki pedelj atraktivnih građevinskih lokacija kojima ovaj dio grada obiluje - navela je Ivana Stazić iz Građanske inicijative. ●

CRVENI KRIŽ

Zaplijenjenu robu na carini dali siromašnima

Vladino Povjerenstvo za besplatnu dodjelu strane robe, na čijem je čelu ministar financija Slavko Linić, darovalo je Koprivnicima više od 1000 pari dječjih čarapa, 500 pari dječjih tenisica te stotine majica, trenirki, hlača i drugih odjevnih proizvoda. Riječ je o velikim količinama nove obuće i odjeće koju su zaplijenile carinarnice u Rijeci, Puli, Osijeku i Splitu. Prema neslužbenim procjenama, roba je vrijedna nekoliko stotina tisuća kuna. ●G.O./Podravski list

NAJBOLJA TRI ARHITEKTONSKA

1

ZELENA JEZGRA

PORTUGALCI PABLO REBELO I LUIS PEDRO DAS NEVES PEREIRA Žiri je iznenadilo koliko su dobro bili upoznati s kontekstom Badela, s obzirom na to da arhitekti nisu nikada bili u Zagrebu. I njihovim radom dokazalo se kako nam treba više međunarodnih natječaja koji su zasad izuzetno rijetki.

PIŠE PATRICIA KIŠ

Portugalski arhitekti Pablo Rebelo i Luis Pedro das Neves Pereira iz Pablo Pita Architects imaju 29 godina. Žive u Portu gdje su zasad realizirali samo jednu obiteljsku kuću (počinju s gradnjom druge). Ostale su im sve građevine na papiru jer nije prošlo puno vremena otkad su diplomirali.

Pobijedili su na velikom međunarodnom natječaju za blok Badel i ovo je njihov prvi projekt koji su napravili u tako velikoj skali.

Pobjeda ih je, stoga, nemalo iznenadila. - Mi svakom natječaju pristupamo kao da ćemo pobijediti. No, kada smo vidjeli koliko je odaziv, nismo se previše nadali - kaže arhitekt Pablo Rebelo i dodaje kako ih je cijelom natječaju - osim nagrade, koja za prvonačelnog iznosi nešto više od 220.000 kuna, za drugog 170.000 kuna, a za trećeg 113.000 kuna - privukla i činjenica što je "riječ o lokaciji koja određuje cijeli izgled milijanskoga grada i koja ima sve mogućnosti da postane kulturno srce grada".

Uskoro izložba

Nikad nisu bili u Zagrebu, cijeli su dojam o Badelu i njegovu značenju dobili putem interneta (ovo je prvi web natječaj koji je proveden kod nas), no kontekst našega grada jako dobro razumiju jer u Portu ima mnogo sličnih građevina koje vrijedi očuvati i dati im novi značaj.

Da nagrađeni arhitekti nikad nisu bili u Zagrebu, iznenadilo je i predsjednika žirija, arhitekta Zorana Boševskog.

- Zadovoljan sam prvonačelnim radom i mislim da će biti svi članovi žirija. Svi smo glasali online, ne znajući što drugi glasa, i ovaj se projekt već u prvom krugu glasanja izdvojio od ostalih, zajedno s njih još desetak. A pristigli su nam svakakvi prijedlozi, što će se vidjeti na skorjoj izložbi. Neki su izolirali zgradu destilerije Badel, tretirali su je poput crkve i ostavili cijeli prostor oko nje posve prazan. Ti su projekti prvi ispalili. Nisu uopće shvatili kontekst koji su nagrađeni portugalski arhitekti jako do-

BUDUĆI IZGLED DA

Dva su mlada Portugalca osmislila novi centar Zagreba

● **Rebelo i Neves Pereira** Nikad nisu bili u Zagrebu, a dosad su napravili samo jednu kuću ● **Glasanje** Članovi žirija nisu znali za koga drugi glasa, a za favorite su glasali online

PROJEKT

Za bivši tvornički blok natjecala su se 242 projekta

Na natječaj se javilo 20-ak hrvatskih arhitekata, ali nisu osvojili ni jednu nagradu

bro razumjeli. Moram priznati da sam, s obzirom na to da je natječaj bio šifriran, do jučer bio uvjeren da je riječ o hrvatskim arhitektima ili, u najmanju ruku, da su neko

vrijeme boravili ovdje, na lokaciji. Za natječaj za Badel, golemi zagrebački blok na raskrižju četiri ulice - Vlaške, Šubićeve, Martićeve i Derenčinove, koji je svojedobno bio važan tvornički centar, a danas je u posve raspadnutom stanju, bio je iznimno velik interes. Podignuto je više od 2000 podloga, na natječaju su naposljetku sudjelovala 242 projekta, a lokaciju je u jednom trenutku došlo običi 40-ak stranih arhitekata. Statistika još nije dovršena, ali nakon prvog prebrojavanja čini se da se nije javilo puno arhitekata iz Hrvatske, njih možda dvadesetak. Oni nisu, usput rečeno, osvojili niti je-

dnu nagradu, pa čak ni posebno priznanje. Najviše je radova stiglo iz Španjolske, zatim iz Portugala i Italije te iz Amerike i Rusije, i riječ je o najčešće mladim arhitektonskim biroima.

Pogođeni krizom

Španjolska, primjerice, ima sjajne mlade arhitekate, no zbog krize je gradnja i u toj zemlji jednostavno stala.

- Očito je i kriza utjecala na arhitekate iz zemalja u kojima se više ne gradi da sudjeluju na međunarodnim natječajima. Puno se manje arhitekata javilo, primjerice, iz Njemačke - kaže Boševski.

Riječ je, napominje, o pro-

jektu koji ne jamči direktno arhitektima da će raditi i realizaciju, nego će postaviti temelje kako bi trebala izgledati ova buduća realizacija.

Smatra li da je onda iznos dovoljno velik za nagrade?

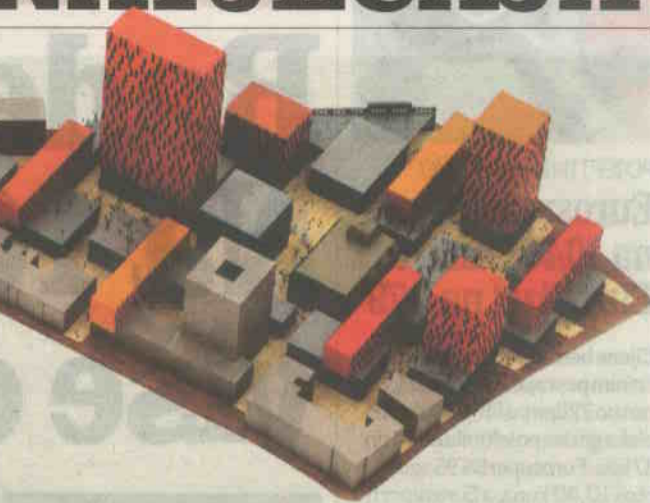
- Iznos je velik, istina, no on je reguliran zakonom. Potrebno je možda promijeniti zakon, danas bi se dobri natječajni projekti dobivali i za manje novca. No, jako je važno da se počelo s međunarodnim natječajima, i to se vidi i na ovom projektu.

S njim se slaže i Damir Ljutić, predsjednik Društva arhitekata Zagreb koje je provelo natječaj. - Iznos je kompjutorski izračunat, tako je

NA RJEŠENJA PRVOG WEB NATJEČAJA

2

ODBLOKIRANI BLOK

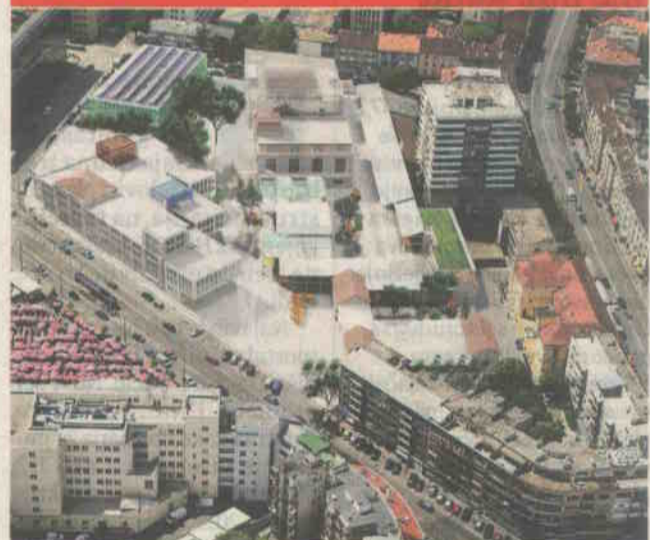

SKUPINA ARHITEKATA IZ BOSNE I HERCEGOVINE: N. MUTEVELIĆ, K. VATRENJAK, V. ISLAMBEGOVIĆ, I. JAŠAREVIĆ, A. MUTEVELIĆ, V. ČAUŠEVIĆ
Ovi su arhitekti razmišljali o samom temelju ideje za zagrebačkog bloka. U rješenju su naveli kako im je želja bila napraviti mekše granice, mnogo više otvoriti prostor prema njegovoj okolini, odnosno "odblokirati blok".

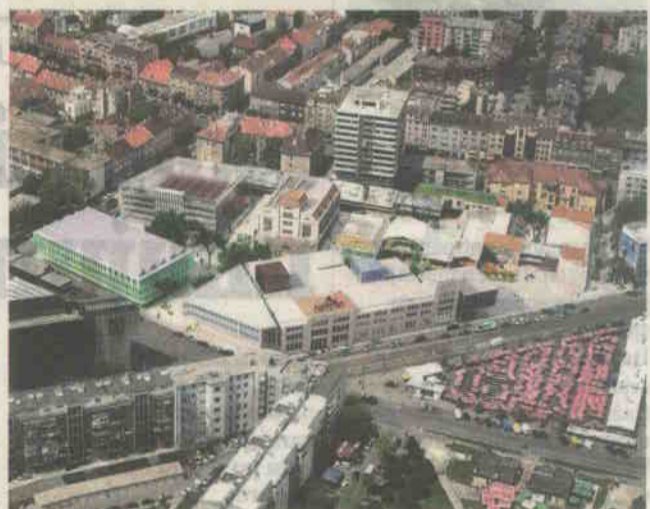
NASNJEG BADELA

3 KOGZISTENCIJA

ALESSANDRO BUA, ILLARIA ARIOLFO I ANDREA ALESSIO
"Iza zavjese shopping-centara i ureda, osnovna komponenta gradova (ljudi, zajedništvo) čeka da bude prepoznata. Badel vidimo kao savršenu šansu za obnovu modela grada", naveli su u rješenju mladi talijanski arhitekti.

Fischer je Badel gradio za prijatelja industrijalca i ljubitelja umjetnosti

Tvornicu Badel gradio je veliki zagrebački arhitekt Ignjat Fischer.

Arhitekt Fischer radio je tvornicu za velikog prijatelja, industrijalca Vladimira Arka, koji je u svoje doba bio ugledni tvorničar, ali i mecena umjetnosti, pa su članove obitelji portetirali Vlaho Bukovac, Bela Čikoš Sesija i drugi, a u zbirci su imali i djela Kljakovića, Crnčića, Zemljaša... Za razliku od sjeđišta tvrtke Badel u Vlaškoj 116, koja je nekoć bila stani

Arhitekt Ignjat Fischer

poslovnica ovog industrijalca, a koja je dobro sačuvana, tvornica je u jako lošem stanju. Njezina je arhitektonska vrijednost u fasadnom plaštu, rastvorenim prozorskim oknima, koji su povezani zaje-

dničkim okvirima u visini dviju etaža. Građevina je secesijska. Ponekad su se tu održavali umjetnički projekti, poput svjetlosne instalacije Red Empty C. M. von Hausswolffa, ili eventni, kao što je bio onaj za Dom Perignon. Tvornicu Gorica, pak, osim njezine arhitekture, uvijek je čili su i legendarni plakati Zvonimira Faista ("Ponos za svaku domaćicu"). Tu je bio performans Siniše Labrovića, Big Brother za ovce, predstave Eurokaza i Bacača sjenki. ●

propisano. Mi smo ga pokušali smanjiti što je manje moguće. No, jako smo zadovoljni nagradenima na natječaju i rješenjima za Badel kako ih oni vide.

Tradicionalni blok

Portugalski arhitekti, koji su pobijedili na natječaju, ovaj su blok vidjeli na sljedeći način: - Riječ je o tradicionalnom bloku karakterističnom za europske gradove, a lokacija na kojoj se nalazi ima jaku potrebu za ikoničkom arhitekturom.

Stoga su na mjestu tvornice Badel zamislili kulturne sadržaje, a ispred tvornice je park u kojemu se ljudi odma-

Najviše su se odazvali arhitekti iz Portugala, Španjolske, Italije, SAD-a i Rusije

raju gledajući gigantsku skulpturu pauka, sličnu onima kakve radi velika francuska umjetnica Louise Bourgeois. Fasada nekadašnje tvornice Gorica, pak, pretvorila bi se u boutique hotel s luksuznim

apartmanima i penthausima, po uzoru na "industrijske adaptacije diljem svijeta". Dvije više zgrade su za urede. U brojkama to izgleda ovako: stambeni dio 24 posto, uredi 32, dućani 22, hotel 7 i kulturni dio 15 posto.

Skupina bosanskih arhitekata (N. Mutevelić, K. Vatrešnjak, V. Islambegović, I. Jašarević, A. Mutevelić, V. Čaušević), koja je osvojila drugu nagradu, u svom se razmišljanju, pak, vratila na pitanje same osnove ideje tipičnog zagrebačkog bloka. Treću su nagradu osvojili talijanski arhitekti, a dva otkupa dijele mladi španjolski arhitekti (28.000 kuna). ●